

Инструкция за съхранение и рязане на EPS и третиране на отпадъците при употреба на строителни площадки и в домашни условия

За да се предотврати екологично замърсяване (особено с микропластмаси и летящи леки частици) и да се спази екологичното законодателство, трябва да спазват следните изисквания:

1. Изисквания за съхранение на EPS на площадката

Поради изключително ниското си тегло и уязвимост от атмосферни влияния, EPS изисква специфични мерки за складиране:

- **Защита от вятър:** EPS плоскостите трябва да се съхраняват на **закрити или специално оградени места**, за да се предотврати разпиляването им извън пределите на обекта. При съхранение на открито палетите трябва да бъдат механично укрепени или затиснати с тежести.
- **Защита от UV лъчи:** Продължителното излагане на слънце уврежда повърхността на EPS и я превръща в жълт прах, който лесно се разпилява като микропластмаса. Материалът трябва да бъде покрит с непрозрачно UV-стабилно фолио.
- **Защита от химикали:** Мястото на съхранение трябва да е далеч от органични разтворители, бензин, дизел и бои, тъй като те разтварят полистирола при директен контакт.

2. Изисквания при рязане на EPS за избягване на замърсяване

Традиционното рязане на EPS с трион или макетен нож генерира милиони леки топчета (статично заредени трохи), които вятърът разнася мигновено.

- **Технология с нажежаема жичка:** Рязането на обекта трябва да се извършва **изрично с уреди с нажежаема терможичка (термоножове)**. Този метод буквално стопява полимера по линията на срязване, запечатва ръбовете и **елиминира до 99% от генерирането на отпадъчни трохи**. [1]
- **Обособяване на зона за обработка:** Ако все пак се налага механично пилене или рязане, то трябва да става в затворена зона или под навес на обекта, снабден с прахоуловител или индустриална прахосмукачка за незабавно събиране на остатъците.

3. Управление на строителните отпадъци от EPS съгласно екологичните норми

Класификация и кодове на отпадъка

Отпадъците от EPS на обекта се разделят и събират отделно под следните кодове съгласно Директивата на ЕС за отпадъците и националните наредби:

- **Код 17 02 03 (Пластмаса):** За чисти технологични изрезки от EPS плоскости, получени при монтажа.
- **Код 15 01 02 (Пластмасови опаковки):** За транспортните опаковки (фолиото), в които пристигат палетите с топлоизолация.

Задължения по План за управление на строителни отпадъци

За обекти, изискващи План за управление на строителни отпадъци (при ново строителство или мащабни санирания):

1. **Разделно събиране на място:** Забранено е смесването на EPS с битови отпадъци, строителен шут (бетон, тухли) или опасни отпадъци. Той трябва да се събира в **специални чували или мрежести контейнери**, които не позволяват на вятъра да го разпилее.
2. **Предаване на лицензирани фирми:** Строителят е длъжен да предаде събрания EPS на организации или площадки, притежаващи разрешение по чл. 35 от ЗУО за третиране/ рециклиране на пластмаси.
3. **Отчитане и проследимост:** Генерираните количества се вписват в отчетните книги (дневници за отпадъци), а при завършване на обекта се представят кантарни бележки и сертификати за предаване на отпадъка, за да се закрие ПУСО пред общината и РИОСВ.

Оползотворяване и Рециклиране

- **Чистият EPS се рециклира на 100%:** Изрезките могат да се депонират в специализирани центрове (например в България има действащи бази, които ги изкупуват или приемат безплатно), където се смилат и се влагат в производството на нов EPS, леки бетони (стиропорбетон) или се гранулират до полистиролни пелети.
- **Замърсеният EPS:** Ако плоскостите са покрити с мазилка, лепило или цимент, те стават трудни за механично рециклиране и трябва да се насочат към контролирано енергийно оползотворяване (изгаряне в циментови заводи с улавяне на емисиите).